

Afgørelser – Reg. nr.: 01177.00

Fredningen vedrører: Tamosen - Ophævet

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   01-02-1950

Fredningsnævnet   08-10-1948

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

IKKE FREDET

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Kendelse af 1/2 1950 [ofn-856/48] om ophævelse af
- Kendelse af 8/10 1948 [nævn] om fredning

SENERE FREDET

335 SORØ

1412 I NØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 8/10 1948)

~~Fredningen~~ omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

4^a, 4^c, 5ⁿ, 8^e, 13^b, 13^m, 14^a, 14^b, 15^a,
 16^a, 16^d, 17^a, 18^d V. Broby By, V. Broby
 2^a, 3^b, 3^e, 3^f Suserup By, Lyngø

Gældende matrikulært kortbilag: /

CITERET 1

REG. NR. 1177

S/19 1/10

OPHÆVET V/ OFN K. AF 1/2 1950

E K S T R A K T U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokol 3 for Fredningsnævnet for Sorø Amt

K E N D E L S E

afsagt den 8. Oktober 1948.

Ved skrivelse af 23/4 1947 har Danmarks naturfredningsforening andraget om, at Tamsen og det vest herfor beliggende areal mod Suserup fredes, således at der gives forbud mod bebyggelse og mod fældning af de på området værende bevoksninger samt mod udretning eller regulering af Susåens løb gennem arealet. Forslaget omfattede opindeligt foruden arealer i Vester Brøby by, Brøby sogn, og Suserup by, Lynges sogn, tillige matr.nr. 1c Næsbyholm Hovedgård, Næsby sogn, men efter at det var blevet oplyst, at ejerinden af Næsbyholm hovedgård selv patænkte en fredning af bl.a. matr.nr. 1c, Næsbyholm hovedgård udgik sidtnevnte matr.nr. af fredningsplanen, der herefter kun omfatter parceller i Sorø amt.

.....

Nævnet finder, at en fredning af hensyn til arealets skønhed og uberørthed bør omfatte matr.nr. 13b, 13m, 4a, 4c, 14a, 14b, 15a, 16a, 16d, 17a 8e, 5n og 18d, Vester Brøby by, Brøby sogn, matr.nr. 3f, 3e og 3b samt den del af matr.nr. 2a Suserup by, Lynges sogn, der ligger syd for den på ridset viste markvej. På disse arealer må der ikke foretages bebyggelse eller opstilles bøder og skure, ligesom der ikke må foretages nogen foranstaltning, derunder udgravning - bortset fra tørvegravning - der kan bevirke nogen ændring i den nuværende tilstand eller i Susåens naturlige løb og vandstand. Væster må ikke opstilles uden tilladelse af fredningsnævnet for Sorø amt. De løvtræer, derunder kratbevoksning, der findes på arealet fredes ligeledes, således at de ikke må fældes eller beskæres uden nævnets samtykke. I den på matr.nr. 3f Suserup by, Lynges sogn værende skovholm, må der kun foretages hugst efter udvisning af statens tilsyn med de private skove i Sorø amt, hvorhos tilplæntning skal ske med løvtræer. Den på matr. nr. 15d Vester Brøby beliggende bakke må beplantes med nåletræer, ligesom det er en selvfølge, at det fredede areal må dyrkes som hidtil. Det tillades lodsejerne i Brøby til fælles afbenyttelse at opstille et skur til en opsynsmand for kreaturerne, hvilket skur ikke må være mere end 3 x 4 m og 2½ m i højden. Det skal anbringes på en af nævnet godkendt plads, ligesom nævnet skal godkende dets udseende og farve. Der åbnes almenheden adgang til færdsel over matr.nr. 3b Suserup til

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1950, den 1. februar, afsagde overfredningsnævnet paa grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 856/48 vedrørende fredning af Tamosen m.v. ved Tystrup sø.

Den af fredningsnævnet for Sorø amt den 8. oktober 1948 afsagte kendelse er saalydende:

"Ved skrivelse af 23/4 1947 har Danmarks Naturfredningsforening andraget om, at Tamosen og det vest herfor beliggende areal mod Suserup fredes, saaledes at der gives forbud mod bebyggelse og mod fældning af de paa omraadet værende bevoksninger samt mod udretning eller regulering af Susaaens løb gennem arealet. Forslaget omfattede oprindeligt foruden arealer i Vester Broby by, Broby sogn, og Suserup By, Lyngesogn, tillige matr. nr. 1c Næsbyholm hovedgaard, Næsby sogn, men efter at det var blevet oplyst, at ejerinden af Næsbyholm hovedgaard selv paatænkte en fredning af bl.a. matr. nr. 1c Næsbyholm hovedgaard, udgik sidstnævnte matr. nr. af fredningsplanen, der herefter kun omfatter parceller i Sorø amt.

Da der paa det den 5/8 1947 afholdte aastedsmøde fremkom mange protester fra lodsejerne mod fredningsplanens gennemførelse i den foreliggende skikkelse, og da nævnet skønnede, at fredningsplanen var mere omfattende end nødvendig af hensyn til det tilsigtede formaal, besluttede nævnet at indskrænke fredningsplanen til kun at omfatte en del arealer beliggende i nærheden af Susaaen og Tystrup sø.

Den saaledes ændrede plan har været forelagt Danmarks Naturfred-

ningsforening, der har udtalt, at man fra foreningens side principalt maa fastholde den oprindelige fredningspaastand, men at man, saafremt økonomiske grunde tvinger til en indskrænkning af denne, i princippet kan tiltræde det af nævnet stillede forslag, hvorved de i landskabelig og naturvidenskabelig henseende mest værdifulde omraader sikres, idet det dog paapeges, at der i alle tilfælde bør søges gennemført en fredning af de dele af matr. nr. 3b og 2a Suserup by, der ligger mellem markvejen og søen, idet disse omraader er mest byggemodne, og derved staar i fare for at blive udstykket og bebygget.

Nævnet afholdt den 25/6 1948 et nyt aastedsmøde og forhandlede med de interesserede parter.

Nævnet finder, at en fredning af hensyn til arealets skønhed og uberørthed bør omfatte matr. nr. 13b, 13m, 4a, 4c, 14a, 14b, 15a, 16a, 16d, 17a, 8e, 5n og 18d, Vester Broby by, Broby sogn, matr. nr. 3f, 3e og 3b samt den del af matr. nr. 2a Suserup by, Lynges sogn, der ligger syd for den paa ridset viste markvej. Paa disse arealer maa der ikke foretages bebyggelse eller opstilles boder og skure, ligesom der ikke maa foretages nogen foranstaltning, derunder udgravning - bortset fra tørvegravning - der kan bevirke nogen ændring i den nuværende tilstand eller i Susaaens naturlige løb og vandstand. Master maa ikke opstilles uden tilladelse af fredningsnævnet for Sorø amt. De løvtræer, derunder kratbevoksning, der findes paa arealet fredes ligeledes, saaledes at de ikke maa fældes eller beskæres uden nævnets samtykke. I den paa matr. nr. 3f Suserup by, Lynges sogn, værende skovholm, maa der kun foretages hugst efter udvisning af statens tilsyn med de private skove i Sorø amt, hvorhos tilplantning skal ske med løvtræer. Den paa matr. nr. 15d Vester Broby beliggende bakke maa beplantes med naaletræer, ligesom det er en selvfølge, at det fredede areal maa dyrkes som hidtil. Det tillades lodsejerne i Broby til fælles afbenyttelse at opstille et skur til en opsynsmand for kreaturerne, hvilket skur ikke maa være mere end 3 x 4 m og 2½ m i højden. Det skal anbringes paa en af

nævnet godkendt plads, ligesom nævnet skal godkende dets udseende og farve. Der aabnes almenheden adgang til færdsel over matr. nr. 3b Suserup til søbredden ad en af ejeren anvist sti og ret til at færdes langs søbredden og langs Susaaen paa de fredede arealer i en afstand af indtil 10 m fra søen eller aen. Lodsejerne skal have ret til at meddele tilladelse til teltslagning paa deres grunde.

Under sagen er der nedlagt følgende paastande:

Landmand Aksel Graves Jeppesen har krævet erstatning for eventuelt byggeforbud med hensyn til matr. nr. 8e Vester Broby.

Thv. gdr. Jens Christian Damslund, Vibevej 2, Sorø, har forbeholdt sig ret til at bygge 2 sommerhuse paa matr. nr. 14a Vester Broby og til at udvide et eksisterende hus.

Ejeren af matr. nr. 15a Vester Broby, Niels Laurits Nielsen, har forbeholdt sig at beplante den paa ejendommen værende bakke med naaletræer.

Gdr. Hans Chr. Hansen har som ejer af matr. nr. 17a Vester Broby forbeholdt sig at bygge et hus til en opsynsmand til kreaturerne.

Møller Thv. Frederiksen, Suserupgaarden, har erklæret, at han intet har at erindre imod, at folk færdes langs strandkanten paa matr. nr. 3b og 2a Suserup, mod at der anbringes stenter ved de forskellige led. Han har forlangt en erstatning paa 5.000 kr. for fredning af arealerne syd for markvejen.

Gdr. Herman Jensen, Frederikskilde, har for fredning af en skovholm bestaaende af 90 a 100 større træer paa matr. nr. 3f Suserup forbeholdt sig en erstatning paa 3.500 kr.

Af det areal, der skønnes at burde fredes, ligger en stor del indenfor en afstand af 300 m fra nærmeste skov, og da en bebyggelse her i forvejen ikke kan finde sted uden dispensation fra naturfredningslovens § 25, stk. 2, hvilken dispensation ikke vil kunne forventes meddelt, skønnes udgifterne ved en fredning ikke at staa i misforhold til, hvad der opnaas herved. De omraader, der ligger indenfor en

afstand af 300 m fra skov er vist paa vedhæftede af landinspektør van Deurs udarbejdede rids, paa hvilket ejendommens arealer tillige er angivet i ha.

Med hensyn til erstatningerne vil der være at forholde som nedenfor nærmere bestemt, hvorved bemærkes, at ejerne af matr. nr. 13b, 13m, 4a samt 16d Vester Broby har frafaldet krav om erstatning, og at ejerne af matr. nr. 4c og 14b smstds ikke har fremsat krav om erstatning."

Fredningsnævnet bestemmer herefter:

"Matr. Nr. 13b, 13m, 4a, 4c, 14a, 14b, 15a, 16a, 16d, 17a, 8e, 5n og 18d Vester Broby by, Broby sogn, samt matr. nr. 3f, 3e, 3b, og den del af matr. nr. 2a Suserup by, Lyngesogn, der ligger syd for den paa ridset viste markvej, fredes saaledes som ovenfor nærmere bestemt.

For fredning, færdselsret m.m. tillægges der følgende erstatninger:

Landmand Aksel Graves Jeppesen, Lyngesogn, som ejer af matr. nr. 8e Vester Broby, 490 kr.

Gdr. Jens Olav Damslund og Jens Chr. Damslund som ejere af matr. nr. 14a, Vester Broby, 540 kr.

Niels Laurits Nielsen, Broby, som ejer af matr. nr. 15a, Vester Broby, 450 kr.

Gdr. Jens Chr. Jensen, Broby, som ejer af matr. nr. 16a Vester Broby 420 kr. Af erstatningen vil efter derom af finansministeriet nedlagt paastand 200 kr. være at indbetale til finansministeriet som afdrag paa ekstraordinært bygningsstandsættelseslaan.

Hans Chr. Hansen, som ejer af matr. nr. 17a Vester Broby 300 kr.

Landmand Johannes Christian Larsen, Broby, som ejer af matr. nr. 18d og 5n, Vester Broby, 1.030 kr. Af erstatningen vil efter derom af murer Hans Christian Larsen, Broby, nedlagt paastand 600 kr. være at indbetale til denne som ekstraordinært afdrag paa dennes pantebrev, stort 9.000 kr.

Møller Thv. Frederiksen, Suserupgaarden, som ejer af den fredede del af matr. nr. 2a samt 3b Suserup 5000 kr.

Proprietær Johan Herman Jensen, Frederikskilde, som ejer af matr. nr. 3e og 3f Suserup by og den paa 5f værende skovholm, der efter det oplyste er fredskov, 3.300 kr. Af erstatningen vil efter derom af overformynderiet nedlagt paastand 2.000 kr. være at indbetale til dettes udenbys afdelings almindelige kasse som ekstraordinært afdrag paa dettes pantebrev, stort 60.000 kr.

I medfør af naturfredningslovens § 17, stk. 2, bestemmes det, at 2/3 af den samlede erstatning 11.730 kr. vil være at udrede af statskassen og 1/3 af Sorø amtsfond.

Der tillægges fredningsnævnet for Sorø amt og Danmarks Naturfredningsforening paataleret efter denne kendelse."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk., hvorhos den er indanket af folketingsmand Jens Chr. Jensen-Broby og møller Th. Frederiksen.

Overfredningsnævnet har den 10. september f.a. besigtiget de omhandlede arealer og forhandlet med de ankende lodsejere og andre i sagen interesserede.

Overfredningsnævnet maa være enigt med fredningsnævnet i, at de af kendelsen omfattede arealer er af betydelig landskabelig værdi, og at en bebyggelse paa dette sted vil være særdeles uheldig. Da imidlertid den overvejende del af arealerne ligger indenfor 300 m fra skov, og ~~af~~^{da} en væsentlig bebyggelse indenfor denne afstand ikke allerede findes, vil bebyggelse af disse arealer kun kunne ske med fredningsnævnets tilladelse, jfr. naturfredningslovens § 25, 2. stk.

En saadan tilladelse vil efter overfredningsnævnets opfattelse ikke blive givet, og man finder derfor ikke tilstrækkelig grund til at paalægge arealerne fredningsservitut. Fredningsnævnets kendelse vil herefter være at ophæve.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Sorø amt den 8. oktober 1948 afsagte
kendelse vedrørende fredning af Tamosen m.v. ved Tystrup sø ophæves.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grage

overfredningsnævnets sekretær